

2023- yil yanvar-may oylari uchun
dastlabki ma'lumot

SIRDARYO VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASI

Tashqi iqtisodiy faoliyat
va savdo statistikasi bo'limi:

TASHQI SAVDO AYLANMASI

Mamlakatimizda olib borilayotgan iqtisodiy islohotlar xorijiy davlatlar bilan savdo aloqalarining jadal o'sishiga xizmat qilmoqda. Xususan, mamlakatning eksport salohiyatini oshirish bo'yicha qabul qilingan qarorlar mahalliy kompaniyalarga tashqi bozorlarda ko'proq tajriba orttirishga imkon beradi. Pirovardida ular jahon savdosida raqobatdosh ustunlikka ega bo'ladi.

Sirdaryo viloyatida bu borada so'nggi yillarda amalga oshirilayotgan eksportni rag'batlantirish, importni optimallashtirish va umuman olganda tashqi savdo muvozanatini ta'minlash maqsadida amalga oshirilgan chora-tadbirlar natijasida, **2023-** yil yanvar-may oylarida viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) **376,1 mln. AQSH** dollariga yetdi va **2022-** yilning yanvar-may oylariga nisbatan **47,9 mln. AQSH** dollariga yoki **14,6 %** ga ko'paydi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI

(yanvar-may, mln. AQSH dollari)

Tashqi savdo aylanmasi

2023-y.: **376,1** +14,6 %

(2022-y.: **328,2**)

Saldo

2023-y.: - **66,4** (2022 y.: - **93,8**)

Ekspart

2023-y.: **154,8** +37,6 %

(2022-y.: **117,2**)

Tovarlar: **153,4**

Xizmatlar: **1,4**

Import

2023-y.: **221,3** +4,9 %

(2022-y.: **211,0**)

Tovarlar: **221,3**

Xizmatlar: -

Tashqi savdo aylanmasi – muayyan davr uchun mamlakat eksporti va importi qiymatining miqdori hisoblanadi. Tovarlarining tashqi savdo statistikasi O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududiga olib kirish (import) yoki O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududidan olib chiqish (eksport) natijasida mamlakat material resurslari zaxiralari qo‘shiladigan yoki ulardan ayirib tashlanadigan tovarlar hisobini tashqi savdo umumiy hisob tizimi asosida yuritiladi.

TSAda eksport hajmi **154,8** mln. AQSH dollariga (**32,1** % ga ko‘paydi) va import hajmi **221,3** mln. AQSH dollariga (4,9 % ga ko‘paydi) yetdi. Hisobot davrida – **66,4** mln. AQSH dollari qiymatida manfiy tashqi savdo balansi qayd etildi.

SIRDARYO VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASIDA ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO‘LGAN DAVLATLAR

(2023- yil yanvar-may, mln. AQSH dollari)

Rossiya	XXR	Afg‘oniston	Qozog‘iston	Turkiya
TSA – 50,8	TSA – 58,4	TSA – 77,5	TSA – 122,1	TSA – 18,5
Eksport: 18,2 Import: 33,6	Eksport: 17,9 Import: 40,5	Eksport: 77,5 Import: 0,0	Eksport: 13,6 Import: 108,5	Eksport: 10,7 Import: 7,8
 13,7%	 15,7%	 20,8%	 32,8%	 5,0%

Sirdaryo viloyati jahonning **63** mamlakati bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAning nisbatan salmoqli hissasi Rossiyada (**13,7 %**), XXRda (**15,7 %**), Afg‘onistonda (**20,8 %**), Qozog‘istonda (**32,8 %**), Turkiyada (**5,0 %**) va Koreya Respublikasida (**0,2 %**) qayd etilgan.

Shuningdek, qo‘shni davlatlar bilan o‘zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni iqtisodiy-ijtimoiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalardagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko‘rish mumkin.

Xususan, Tojikiston, Afg‘oniston, Qirg‘iz Respublikasi va Qozog‘iston kabi qo‘shni davlatlar bilan TSAda so‘nggi yillarda katta o‘zgarishlar kuzatilmoqda.

TASHQI SAVDO PROFITSITI BO‘LGAN ASOSIY UCH DAVLAT (2023- yil yanvar-may, mln. AQSH dollari)

Afg‘oniston – 77,5

Turkmaniston – 18,2

Turkiya – 2,3

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo‘yicha **20** ta yirik hamkor-davlatlar orasidan uchta davlatda ijobiy tashqi savdo balansi kuzatilgan. Xususan, Afg‘oniston, Turkiya, Pokiston, Tojikiston va Rossiya davlatlari shular jumlasidandir. Qolgan **15** ta davlatlar bilan manfiy tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

SIRDARYO VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

(yanvar-may, mln. AQSH dollari)

Davlatlar	2021- y.	2022- y.	2023- y.
Rossiya	77,0	38,0	50,8
 <i>Eksport</i>	17,8	21,1	18,2
<i>Import</i>	59,2	16,9	32,6
XXR	50,5	62,5	58,4
 <i>Eksport</i>	18,2	26,9	17,9
<i>Import</i>	32,3	35,6	40,5
Germaniya	15,3	3,4	2,3
 <i>Eksport</i>	-	-	0,0
<i>Import</i>	15,3	3,4	2,3
Qozog'iston	66,8	86,5	122,1
 <i>Eksport</i>	7,2	8,2	13,6
<i>Import</i>	59,6	78,3	108,5
Turkiya	10,6	15,2	18,5
 <i>Eksport</i>	4,5	9,3	10,7
<i>Import</i>	6,1	5,9	7,8
Koreya Respublikasi	1,0	6,9	0,7
 <i>Eksport</i>	0,0	0,0	0,0
<i>Import</i>	1,0	6,9	0,7
Litva	1,1	0,0	0,0
 <i>Eksport</i>	-	-	0,0
<i>Import</i>	1,1	0,0	0,0
Fransiya	0,1	0,4	1,4
 <i>Eksport</i>	0,0	0,0	0,0
<i>Import</i>	0,1	0,4	1,4

Davomi

Davlatlar	2021- y.	2022- y.	2023- y.
 Qirg'iz Respublikasi	2,3	3,2	3,8
<i>Eksport</i>	1,9	1,0	1,1
<i>Import</i>	0,4	2,2	2,7
 Afg'oniston	36,2	40,2	77,5
<i>Eksport</i>	36,2	39,1	77,5
<i>Import</i>	-	1,1	0,0
 Belarus	0,2	0,6	5,2
<i>Eksport</i>	0,0	0,2	0,2
<i>Import</i>	0,2	0,4	5,0
 Hindiston	0,2	0,6	1,3
<i>Eksport</i>	0,0	0,0	0,0
<i>Import</i>	0,2	0,6	1,3
 BAA	0,0	0,3	0,0
<i>Eksport</i>	0,0	0,3	0,0
<i>Import</i>	0,0	0,0	0,0
 Tojikiston	0,7	6,1	4,0
<i>Eksport</i>	0,6	5,1	3,3
<i>Import</i>	0,1	1,0	0,7
 Eron	0,0	3,6	1,6
<i>Eksport</i>	0,0	0,9	0,9
<i>Import</i>	0,0	2,7	0,7
 Buyuk Britaniya	0,0	0,0	0,0
<i>Eksport</i>	0,0	0,0	0,0
<i>Import</i>	0,0	0,0	0,0
 Italiya	0,9	44,0	4,4
<i>Eksport</i>	-	-	0,0
<i>Import</i>	0,9	44,0	4,4
 Polsha	0,3	0,3	1,1
<i>Eksport</i>	0,3	0,0	0,8
<i>Import</i>	0,0	0,3	0,3

SIRDARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI (2023- yil yanvar-may)

	Hajm Mln. AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Sirdaryo viloyati	376,1	114,6	100,0
Boyovut t.	28,1	132,4	7,5
Guliston t.	6,0	62,9	1,6
Mirzaobod t.	15,1	104,9	4,0
Oqoltin t.	3,7	93,6	1,0
Sardoba t.	10,3	282,2	2,7
Sayxunobod t.	23,8	93,5	6,3
Sirdaryo t.	105,8	82,0	28,1
Xovos t.	27,0	310,5	7,2
Guliston sh.	28,1	80,0	7,5
Shirin sh.	0,7	139,1	0,2
Yangiyer sh.	126,9	166,7	33,7

Eng yuqori hajm,
mln. AQSH dollari

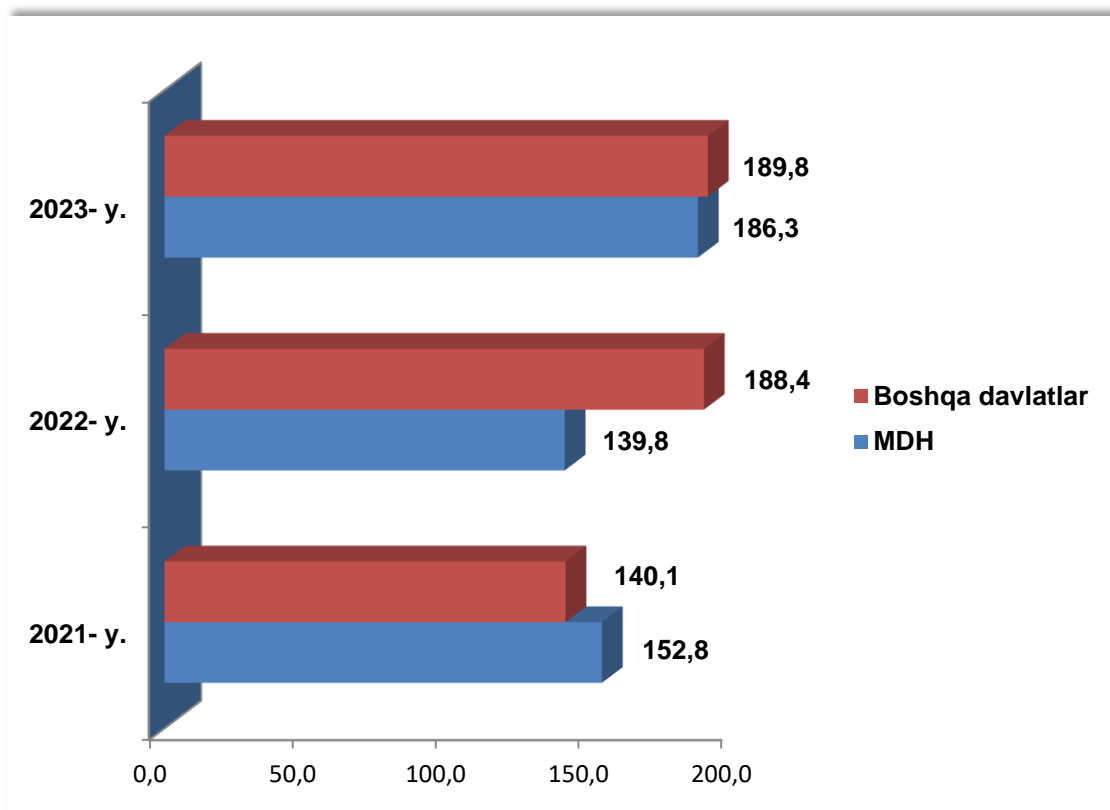

Eng quyi hajm,
mln. AQSH dollari

Viloyat tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Yangiyer shahri **33,7 %** ulush bilan **126,9** mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Shirin shahri **0,2 %** ulush bilan **0,7** mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

SIRDARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-may, mln. AQSH dollarida)

2023- yil yanvar-may oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi **49,5** % ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2022- yilning mos davriga nisbatan **6,9** % ga ko'paydi.

Viloyatning boshqa xorijiy davlatlar bilan TSA 2023- yilning yanvar-may oylarida 2022- yilning mos davriga nisbatan **6,9** % ga kamayib va jami TSA'dagi ulushi **50,5** % ni tashkil etdi.

Sirdaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi 2023- yil yanvar-may holatiga ko'ra, **186,3** mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport **41,3** mln. AQSH dollariga yetgan bo'lsa, import **145,0** mln. AQSH dollari qiymatida qayd etildi.

SIRDARYO VILOYATINING MDH DAVLATLARI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI (2023- yil yanvar-may, mln. AQSH dollari)

Rossiya

TSA – 50,8
Eksport – 18,2
Import – 32,6

Qozog'iston

TSA – 122,1
Eksport – 13,6
Import – 108,5

Qirg'iz Respublikasi

TSA – 3,9
Eksport – 1,1
Import – 2,8

Belarus

TSA – 0,7
Eksport – 0,2
Import – 0,5

Tojikiston

TSA – 4,0
Eksport – 3,3
Import – 0,7

Ukraina

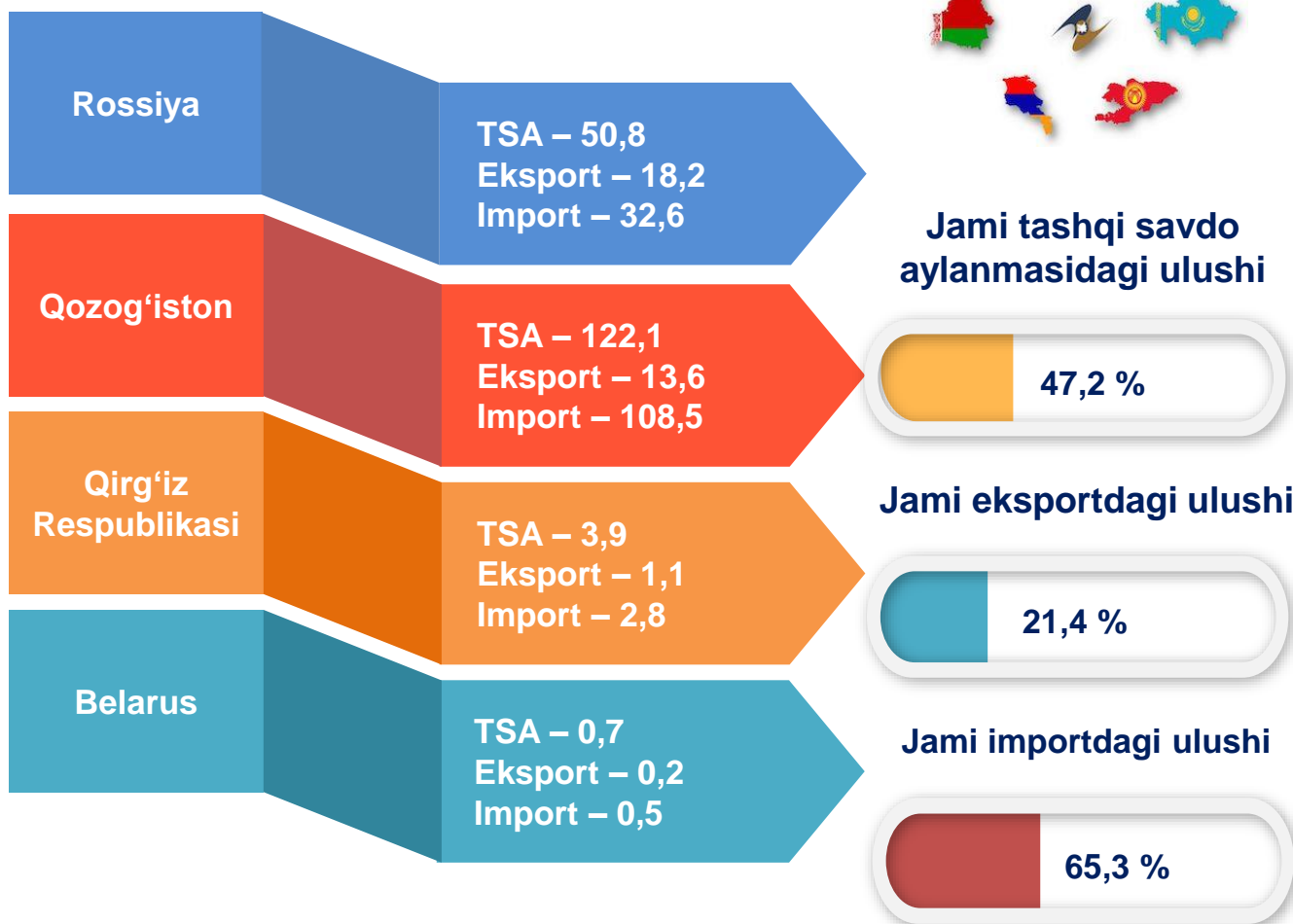
TSA – 0,5
Eksport – 0,5
Import – 0,0

Sirdaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasining eng yuqori hajmlari Rossiya (**13,7 %**), Qozog'iston (**32,8 %**) hamda Qirg'iz Respublikasi (**1,0 %**) davlatlari bilan qayd etildi.

SIRDARYO VILOYATINING YEOIIGA A'ZO DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI

(yanvar-may, mln. AQSH dollari, ulushi, % da)

 Sirdaryo viloyatining Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqiga a'zo davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi **177,5** mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport hajmi **33,1** mln. AQSH dollari, import hajmi esa **144,4** mln. AQSH dollariga yetdi.

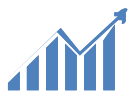
Shuni takidlash lozimki, YEOIning a'zo davlatlari (Rossiya, Belarus, Qozog'iston va Qirg'iz Respublikasi) o'rtasida tovarlar va xizmatlar harakati, migrantlar harakatlanishi va kapital harakatining erkinligi ta'minlangan bo'lib, yagona bojxona tizimiga ega bo'lgan umumiy iqtisodiy hudud shakllantirilgan.

export →

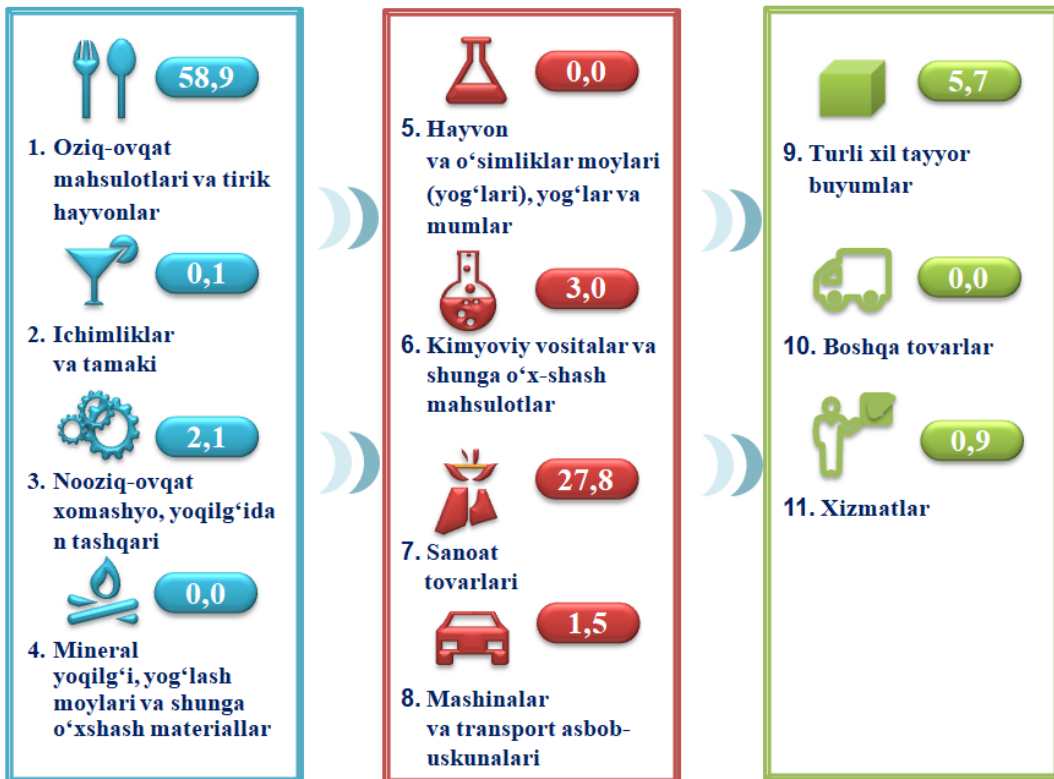
SIRDARYO VILOYATINING EKSPORTI

Xalqaro iqtisodiy aloqalarning rivojlanishi eksportning barqaror o‘shishiga ko‘maklashadi va bu o‘z navbatida ma‘lum natijalarga erishish uchun zamin yaratadi. Mamlakatning eksport salohiyatini oshirish, eksportyorlarni davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlash, eksportbop mahsulotlar nomenklaturasini kengaytirish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasida eksportyorlar soni **120** taga yetdi va ular tomonidan **154,8** mln. AQSH dollari qiymatidagi (2022- yilning mos davriga nisbatan **132,1** % ga ko‘paydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta‘minlandi.

XSST* BO‘YICHA EKSPORT TARKIBI (2023- yil yanvar-may, ulushi % da)

Sirdaryo viloyatida tovarlar tashqi savdosi statistik ko‘rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasini (**keyingi o‘rinlarda TIF TN**) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (**keyingi o‘rinlarda – XSST**) ishlatiladi. Bu o‘z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo‘yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o‘rtasida o‘tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

SIRDARYO VILOYATINING XSST BO'YICHA EKSPORT TARKIBI

(yanvar-may, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Mln. AQSH dollari		O'zgarish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan, % da	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Jami eksport	117,3	154,8	125,8	132,1	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	47,8	91,2	104,6	190,8	40,8	58,9
Ichimliklar va tamaki	0,0	0,0	0,0	6,6 m.	0,0	0,1
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	6,1	3,2	79,6	52,4	5,2	2,1
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	0,0	0,0	0,0	3,6 m.	0,0	0,0
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,8	0,0	0,0	9,1	0,6	0,0
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	4,7	4,6	3,2 m.	96,8	4,0	3,0
Sanoat tovarlari	44,3	43,0	163,7	97,1	37,8	27,8
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	2,9	2,4	161,0	82,5	2,4	1,5
Turli xil tayyor buyumlar	6,1	3,2	110,1	91,3	8,3	5,7
Xizmatlar	1,0	1,4	176,5	137,5	0,9	0,9

Eksport tarkibida tovarlar ulushi **99,1 %** ni tashkil etib, ular sanoat tovarlari (**27,8 %**), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (**58,9 %**) va turli xil tayyor buyumlar (**5,7 %**) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

SIRDARYO VILOYATINING XSST BO‘YICHA EKSPORT TARKIBI (2023- yil yanvar-may)

XSST bo‘limi nomi	Ming. AQSH dollari	2022- yilga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	77 711,3	2,0 m.
Shakar, shakardan tayyorlangan mahsulotlar va asal	2,6	2,4
Sabzavotlar va mevalar	13 030,1	152,2
Kofe, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	19,5	144,8
Ichimliklar va tamaki		
Ichimliklar	108,0	54,0 m.
Tamaki va tamaki mahsulotlari	3,7	22,1
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari		
To‘qimachilik tolalari va ularning chiqindilari	1 443,3	54,0
Qog‘oz massasi va makulatura	1 355,1	49,7
Kimyoviy vositalar va shunga o‘xshash mahsulotlar		
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	2 168,6	112,3
Birlamchi shakldagi bo‘lmagan plastmassalar	1 697,4	65,8
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	663,3	1,2 m.

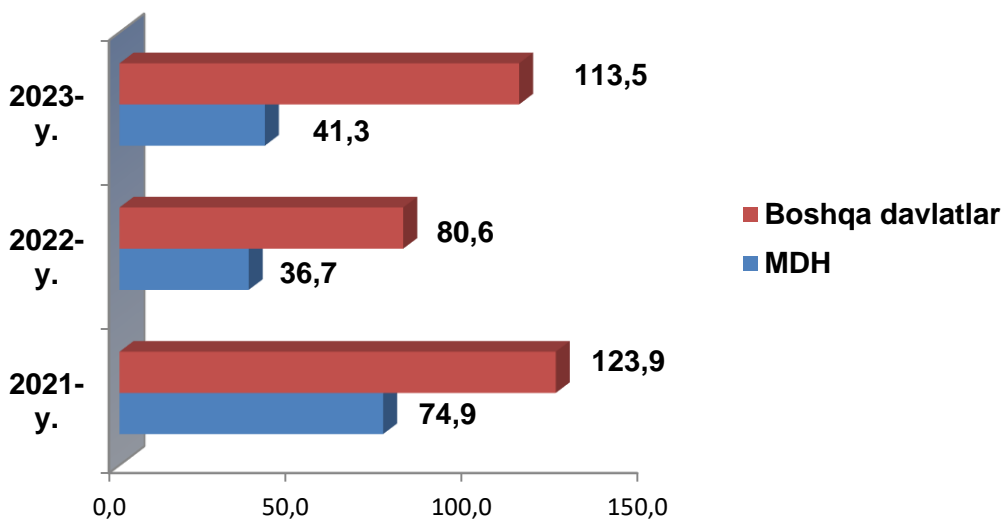
XSST bo'limi nomi	Mln. AQSH dollari	2022- yilning mos davriga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari		
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	32 689,0	103,8
Ruda bo'lmagan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar, boshqa joyda tasniflanmagan	4 971,5	118,2
Cho'yan va po'lat	741,4	290,7 m.
Teri, boshqa joyda tasniflanmagan teridan tayyorlangan buyumlar, mo'yna	4 412,3	56,0
Mashinalar va transport asbob-uskunolari		
Elektr mashinalari, apparatlar, asboblari va ularning ehtiyot qismlari	0,8	0,5
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va asbob-uskunalar va ularning detallari, boshqa joyda tasniflanmagan	1 968,0	79,9
Turli xil tayyor buyumlar		
Kiyim-kechaklar va ularning anjomlari	8 160,1	96,5
Har xil tayyor buyumlar	339,9	68,9
Maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari, boshqa joyda tasniflanmagan	348,3	122,2

O'zbekiston tashqi savdo statistikasida sherik mamlakatlarga quyidagilar kiradi: olib kirishda - tovarlar kelib chiqqan mamlakat, agar kelib chiqqan mamlakat noaniq bo'lsa, jo'natib yuborgan mamlakat. Olib chiqishda - tovarlar yuboriladigan mamlakat hisoblanadi.

2023- yilning yanvar-may oylarida MDH mamlakatlariga **41,3** mln. AQSH dollari qiymatidagi tovar va xizmatlar eksport qilinib, jami eksportning **26,7** % ni tashkil etdi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-may, mln. AQSH dollarida)

2023- yil yanvar-may oylarida tashqi savdo aylanmasida tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkorlarimiz Rossiya, XXR, Qozog'iston, Turkiya, Qirg'iz Respublikasi, Afg'oniston va Tojikiston kabi davlatlar bo'lgan. Ularning umumiy Eksportdagi ulushi **94,1** % ni tashkil etdi.

VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2023- yil yanvar-may, % da)

SIRDARYO VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARI BILAN AMALGA OSHIRGAN EKSPORTI HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI *(yanvar-may, yillar kesimida)*

Davlatlar	Ming. AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Egallab turgan o'rni	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Rossiya	21 051,3	18 202,4	118,3	86,4	9	8
Turkiya	9 257,8	10 663,6	2,0 m.	99,9	7	6
XXR	26 910,5	17 944,7	148,2	66,7	8	11
Qozog'iston	8 209,2	13 621,0	114,6	165,9	10	3
Afg'oniston	39 063,7	77 468,3	107,9	198,3	11	2
Qirg'iz Respublikasi	965,5	1 141,4	50,2	118,2	14	5
Tojikiston	5 076,7	3 302,2	5,3 m.	65,0	4	12
BAA	268,4	68,8	6,1 m.	25,6	3	13
Pokiston	2 135,1	2 876,6	52,6	134,7	13	4
Niderlandiya	42,6	0,0	0,0	0,0	17	17
Eron	123,5	111,8	53,3	90,5	12	7
Belarus	224,0	178,5	7,6 m.	79,7	1	10
Polsha	54,9	850,8	17,6	28,5 m.	15	1
Ozarbayjon	554,0	184,7	4,9 m.	33,3	5	14
Turkmaniston	339,0	82,8	2,7 m.	24,4	6	15
Buyuk Britaniya	-	96,1	0,0	0,0	16	16
AQSH	71,2	59,9	9,4 m.	84,2	2	9

SIRDARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA EKSPORTI (2023- yil yanvar-may)

	Hajm mln. AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Sirdaryo viloyati	154,8	132,1	100,0
Boyovut t.	15,1	171,2	9,8
Guliston t.	5,7	66,5	3,7
Mirzaobod t.	9,5	83,0	6,1
Oqoltin t.	2,5	143,5	1,6
Sardoba t.	1,9	160,4	1,3
Sayxunobod t.	13,7	104,8	8,9
Sirdaryo t.	32,3	109,5	20,9
Xovos t.	4,6	87,5	3,0
Guliston sh.	8,7	89,4	5,6
Shirin sh.	0,7	0,0	0,4
Yangiyer sh.	59,4	2,1 m.	38,4

Eng yuqori hajm,
mln. AQSH dollari

Eng quyi hajm,
mln. AQSH dollari

Viloyat eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Yangiyer shahri **38,4** % bilan **59,4** mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Shirin shahri **0,4** % bilan **0,7** mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois eksport qilinayotgan mahsulotlar sifati va hajmi yildan-yilga ortib bormoqda. Jumladan, 2023- yil yanvar-may oylarida **47,3** ming tonna meva va sabzavotlar eksporti amalga oshirilgan bo'lib, ushbu ko'rsatkich 2022- yilning mos davriga nisbatan **2,7 m.k** yoki **30,3** ming tonnaga ko'paydi.

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Rossiya (**21,9 %**), Pokiston (**18,3 %**), Qozog'iston (**35,7 %**), hamda XXR (**11,7 %**) davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

2023- yil yanvar-may oylarida oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan **13,0 mln.** AQSH dollari qiymatidagi meva-sabzavot eksport qilindi. Bu ko'rsatkich 2022- yilning mos davriga nisbatan **52,2 %** ga ko'paydi va jami eksportdagi ulushi **8,4 %** ni tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

(2023- yil yanvar-may, qiymati)

<p>Pomidor</p> <p>1 272,0 ming. AQSH dollari</p> <p>781,4 tonna</p> 	<p>Karam</p> <p>1 419,9 ming. AQSH dollari</p> <p>10 872,7 tonna</p> 	<p>Olma</p> <p>25,0 ming. AQSH dollari</p> <p>75,1 tonna</p> 	<p>Piyoz</p> <p>3 128,2 ming. AQSH dollari</p> <p>20 962,0 tonna</p>
<p>Uzum yangi yoki quritilgan</p> <p>476,0 ming. AQSH dollari</p> <p>466,0 tonna</p> 	<p>Grek yong'og'i</p> <p>145,6 ming. AQSH dollari</p> <p>52,1 tonna</p> 	<p>Bodring</p> <p>150,0 ming. AQSH dollari</p> <p>199,3 tonna</p> 	<p>Limon</p> <p>9,5 ming. AQSH dollari</p> <p>13,8 tonna</p>

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI (2023- yil yanvar-may)

Davlatlar	Tonna	Ming. AQSH dollari	Ulushi, % da *
 Rossiya	6 134,0	2 849,6	21,9
 Pokiston	954,0	2 389,8	18,3
 Qozog'iston	35 649,0	4 650,6	35,7
 XXR	2 121,8	1 524,8	11,7
 Afg'oniston	420,2	241,2	1,9
 Belarus	61,3	178,5	1,4
 Tojikiston	923,5	431,9	3,3
 Boshqa davlatlar	1 071,7	763,7	5,8

* qiymat ifodasidan

2023- yil yanvar-may oylarida meva va sabzavotlar eksportining qiymat jihatidan eng katta hajmi Qozog'istonga to'g'ri keldi (meva va sabzavotlar eksporti umumiy hajmining **35,7 %**) tashkil qilmoqda.

SIRDARYO VILOYATINING IMPORTI

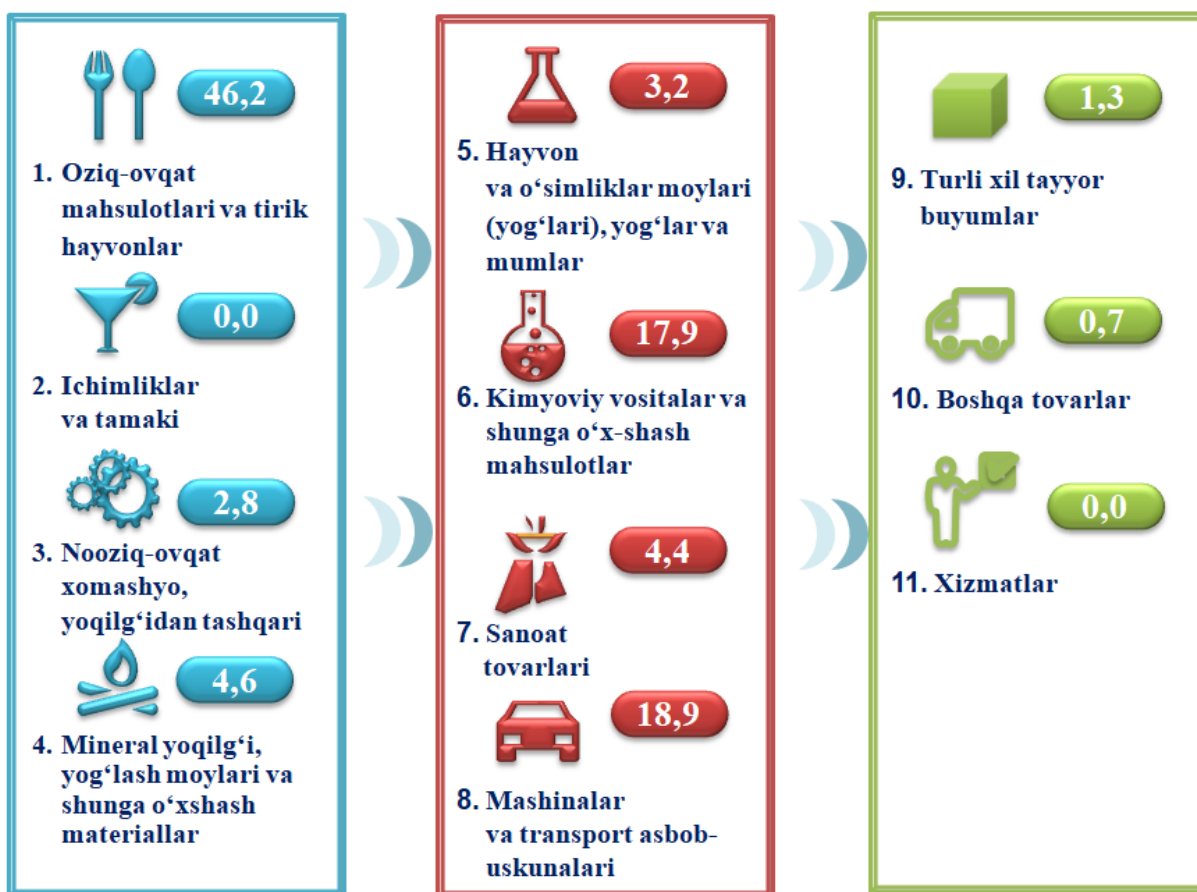

2023- yilning yanvar-may oylarida import hajmi **221,3** mln. AQSH dollarini va 2022- yilning mos davriga nisbatan **104,9** % ni tashkil etdi. Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunalari (**16,0** %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (**48,6** %) hamda kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar (**18,2** %) hisobiga to'g'ri keldi.

XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI

(2023- yil yanvar-may, ulushi, % da)

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2023- yilning yanvar-may oylarida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan **10,3** mln. AQSH dollariga ko'paydi va **221,3** mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

SIRDARYO VILOYATINING XSST BO'YICHA IMPORTI TARKIBI (yanvar-may, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Mln. AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nis- batan. % da	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Jami import	211,0	221,3	106,2	104,9	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	78,4	102,2	140,8	130,5	37,1	46,2
Ichimliklar va tamaki	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	7,4	6,2	129,8	84,7	3,5	2,8
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	4,2	10,1	10,5	2,4 m.	2,0	4,6
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,3	7,1	13,0	26,9 m.	0,1	3,2
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	34,4	39,6	171,1	115,0	16,3	17,9
Sanoat tovarlari	10,4	9,7	90,4	93,2	4,9	4,4
Mashinalar va transport asbob- uskunalari	73,3	41,8	122,6	57,0	34,8	18,9
Turli xil tayyor buyumlar	2,7	2,8	77,1	105,3	1,3	1,3
Boshqa tovarlar	0,0	1,7	-	0,0	0,0	0,7

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2023- yil yanvar-may)

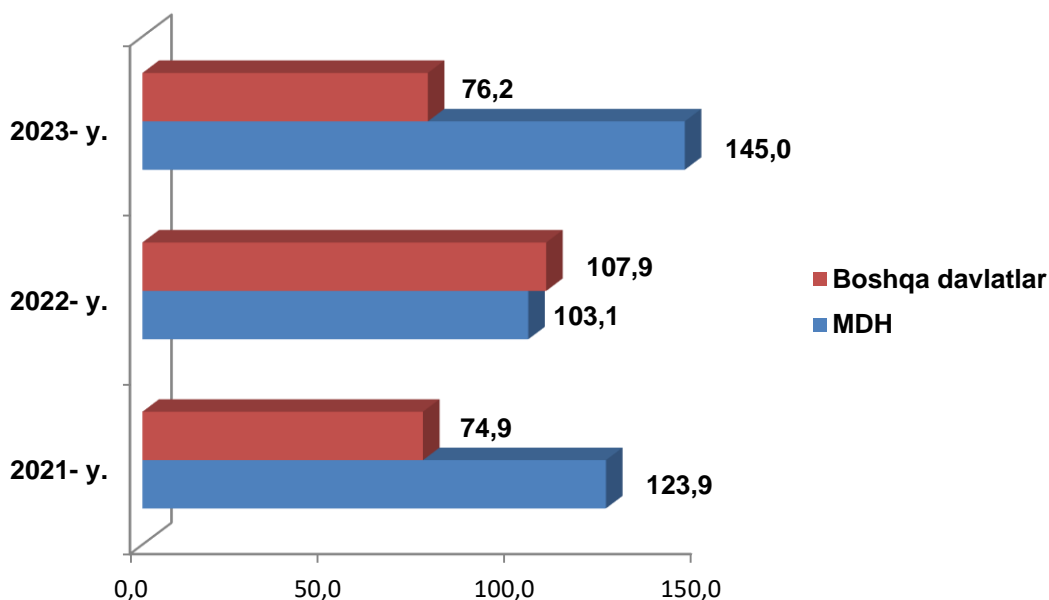
XSST bo'limi nomi	Ming. AQSH dollari	2022- yilga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	93 713,4	138,0
Shakar, shakardan tayyorlangan mahsulotlar va asal	33,6	28,4
Har xil oziq-ovqat mahsulotlari va preparatlar	4 318,0	130,1
Tirik hayvonlar , 03 bo'lmiga kiritilgan hayvonlardan tashqari	3 052,5	106,8
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
Moy olinadigan urug'lar va moy olinadigan mevalar	3 252,4	129,2
Probka va yog'och-taxtalar	1 605,4	85,5
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar		
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	2 068,0	5,2 m.
Ko'mir, koks va briketlar	8 032,8	2,1 m.
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar		
O'simlik moylari va yog'lari (xom, tozalangan yoki fraksiyalangan)	7 055,7	26,8 m.
Hayvonlar va o'simliklar moylari va yog'lari, qayta ishlangan; hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan mumlar	21,2	0,0
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar		
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	837,2	100,0
Birlamchi shakldagi plastmassalar	21 353,5	113,6
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	5 784,4	194,2
Bo'yaydigan va terini oshlovch moddalar va bo'yoqlar	7 869,7	136,0

XSST bo'limi nomi	Ming. AQSH dollari	2022- yilga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari		
Cho'yan va po'lat	2 051,7	120,8
Metallardan tayyorlangan buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan	1 595,4	145,7
Ruda bo'lmagan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar	1 778,6	117,8
Probka va daraxtdan tayyorlangan buyumlar (mebeldan tashqari)	2 798,0	57,1
Mashinalar va transport asbob-uskunalari		
Boshqa transport uskunalari	0,0	0,0
Aniq sohalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	30 260,0	49,7
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va ularning detallari	1 779,6	80,4 m.
Elektr mashinalari, apparatlari va jihozlari va ularning elektr qismlari	2 363,0	109,1
Turli xil tayyor buyumlar		
Maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari	1 238,6	161,4
Boshqa joyda tasniflanmagan har xil tayyor buyumlar	607,6	66,2
Blokli binolar, suv o'tkazish, kanalizatsiya, isitish va yoritish uskunalari uchun armatura va mahkamlash moslamalari	789,0	190,9
Mebel va uning qismlari, yotarjoy buyumlari matraslar, matraslar uchun tirgaklar, yostiqlar va shunga oxshash tikilgan mebel	106,2	29,1

2023- yil yanvar-may natijalariga ko'ra MDH mamlakatlaridan import ulushi **65,5 %** ni tashkil etib, 2022- yilning mos davriga nisbatan **16,6 %** ga ko'paydi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARDAN TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-may, mln. AQSH dollari)

2023- yil yanvar-may oylarida Sirdaryo viloyati **39** ta davlatdan tovar va xizmatlar importini amalga oshirdi. Yetti yirik hamkor davlatlar (Germaniya, Rossiya, XXR, Qozog'iston, Turkiya, Qirg'iz Respublikasi va Niderlandiya) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

SIRDARYO VILOYATI IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2023- yil yanvar-may, % da)

SIRDARYO VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARDAN AMALGA OSHIRGAN IMPORTI HAJMLARI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-may, yillar kesimida)

Davlatlar	Ming. AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmdagi o'rni	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Germaniya	3 365,7	2 275,1	21,9	67,6	16	14
Rossiya	16 879,5	32 565,5	28,5	192,9	15	7
XXR	35 619,0	40 472,3	107,2	113,6	12	11
Qozog'iston	78 267,5	108 460,3	131,7	138,6	10	8
Turkiya	5 942,2	7 795,6	93,3	131,2	13	9
Koreya Respublikasi	6 890,1	690,8	6,5 m.	10,0	3	19
Litva	674,9	7333,9	4,4 m.	10,8 m.	6	2
Fransiya	440,2	1 377,4	170,8	3,1 m.	8	4
Niderlandiya	660,2	2012,4	154,9	3,0 m.	9	5
Turkmaniston	4 087,7	0,0	130,6	0,0	11	20
Hindiston	641,7	1 283,4	3,7 m.	2,0 m.	7	6
Belarus	410,6	506,9	77,5	123,4	14	10
Italiya	43 960,4	4 397,5	48,7 m.	10,0	1	18
Buyuk Britaniya	4,4	45,4	10,1	10,0 m.	17	3
Eron	2 706,3	675,2	4,6 m.	24,9	5	17
Polsha	275,8	313,0	6,7 m.	113,5	2	13
AQSH	0,2	45,5	0,2	295,6 m.	19	1
Estoniya	260,6	80,3	-	30,8	20	16
Avstrya	1 006,1	394,7	9,3	39,2	18	15
Qirg'iz Respublikasi	2 225,6	2 739,6	6,0 m.	123,1	4	12

SIRDARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA IMPORTI (2023- yil yanvar-may)

	Hajm Mln. AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Sirdaryo viloyati	221,3	104,9	100,0
Boyovut t.	13,0	104,7	5,9
Guliston t.	0,3	32,0	0,1
Mirzaobod t.	5,6	189,8	2,5
Oqoltin t.	1,2	54,1	0,5
Sardoba t.	8,4	3,4 m.	3,8
Sayxunobod t.	10,1	81,5	4,5
Sirdaryo t.	73,5	73,9	33,2
Xovos t.	22,4	6,5 m.	10,1
Guliston sh.	19,4	76,4	8,8
Shirin sh.	-	7,5	-
Yangiyer sh.	67,5	138,2	30,6

Eng yuqori hajm,
mln. AQSH dollari

Eng quyi hajm,
mln. AQSH dollari

Viloyat import tarkibida eng yuqori ulushni Sirdaryo tumani **33,2 %** bilan **73,5** mln. AQSH dollarini tashkil qildi.

MASHINALAR VA TRANSPORT ASBOB-USKUNALARI IMPORTI

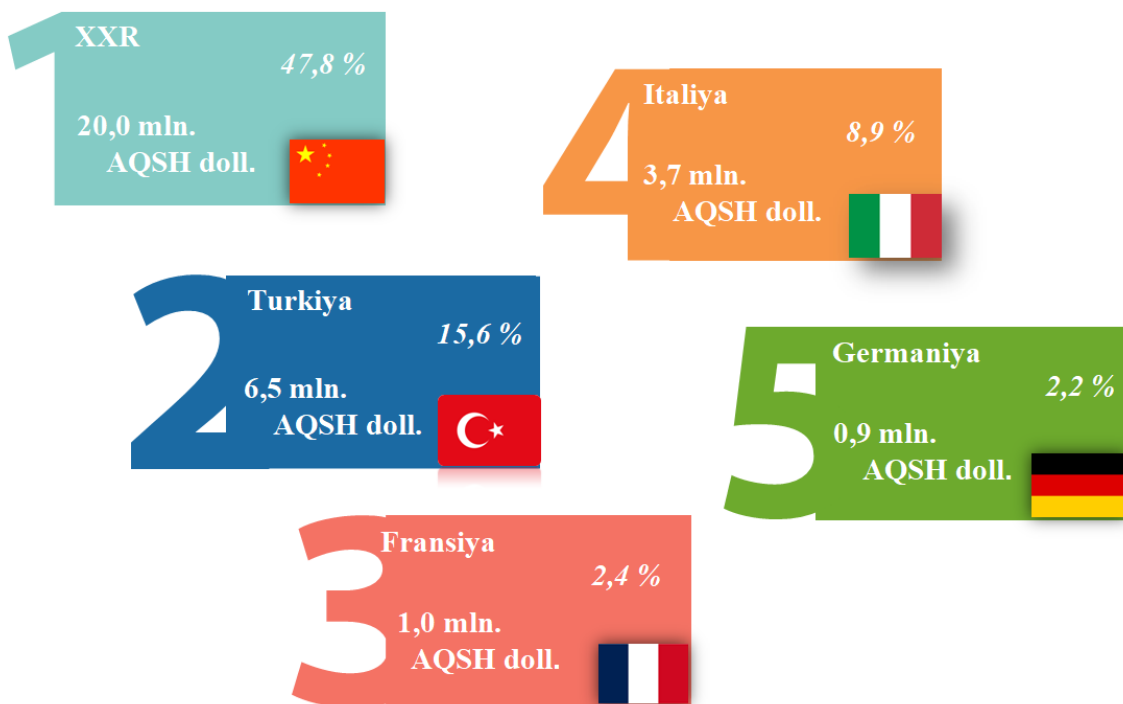

Viloyatda investitsiya muhitining yaxshilanib borayotgani sari va ushbu sohada amalga oshirilayotgan islohotlar natijasida mashina va asbob-uskunalar importining oshishi tabiiy hol.

Jumladan, 2023- yil yanvar-may oylarida import tarkibida mashinalar va transport asbob-uskunalar hajmi **41,8** mln. AQSH dollarini tashkil etib, 2022- yilning shu davriga nisbatan **43,0** % ga kamaydi va importning umumiy hajmidagi ulushi **18,9** % ni tashkil qildi.

MASHINA VA TRANSPORT ASBOB-USKUNALARI IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR (2023- yil yanvar-may)

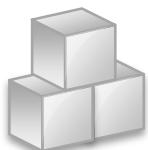
2023- yil yanvar-may oylarida mashina va transport asbob-uskunalar importi hajmi o'tgan yilning shu davriga nisbatan **31,5** mln. AQSH dollariga kamaydi. Ushbu tovarlarni Sirdaryo viloyatiga yetkazib berishning asosiy qismi Fransiya — **1,0** mln. AQSH dollari (**2,4** %), XXR — **20,0** mln. AQSH dollari (**47,8** %) va Turkiya – **6,5** mln. AQSH dollari (**15,6** %) kabi davlatlarga to'g'ri keldi.

SANOAT MAHSULOTLARI IMPORTI

2023- yil yanvar-may oylarida import tarkibida sanoat mahsulotlari tovarlari hajmi **9,7** mln. AQSH dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan **6,8** % ga kamaydi hamda importning umumiy hajmidagi ulushi **4,4** % ga yetdi.

SANOAT MAHSULOTLARI IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR

(2023- yil yanvar-may, ulushi, % da)

4,1 mln. AQSH doll.
ulushi – 42,6 %

Rossiya Federasiyasi

2,5 mln. AQSH doll.
ulushi – 25,5 %

XXR

1,8 mln. AQSH doll.
ulushi – 18,9 %

Qozog'iston

Sanoat mahsulotlari importi asosan probka va daraxtdan tayyorlangan buyumlar (mebeldan tashqari) (**2,8** mln. AQSH dollari), metallardan tayyorlangan buyumlar (**1,6** mln. AQSH dollari), ruda bo'lmagan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar (**1,8** mln. AQSH dollari), rangli metal (**0,3** mln. AQSH dollari) va boshqalardan tashkil topgan.